

Átadták a BNV díjait

Ma nyílik a vásár

Az 1972. évi Budapesti Nemzetközi Vásár kapunyitása előtti első hivatalos eseményét, a díjkiosztó ünnepséget csütörtökön reggel tartották a Gundel étteremben. A díjkiosztáson megjelent dr. Biró József külkereskedelmi miniszter és dr. Horgos Gyula kohó- és gépipari miniszter. A vendégeket a vásár házigazdája, Földes László, a Hungexpo vezérigazgatója köszöntötte, majd a hagyományoknak megfelelően a vásárbizottság nevében Kelemen Lajos, a fővárosi tanács általános elnökhelyettese adta át a díjakat.

A szakértői zsüri véleménye alapján a vásárdíj bizottság 12 terméknek, illetve azok előállítóinak ítélte oda Budapest főváros nagydíját. Ezenkívül elismerésképpen 80 terméknek adták át a Budapesti Nemzetközi Vásár 1972 díját.

Budapest főváros nagydíját a következő üzemek, illetve termékek kapták meg:

Borsodi Vegyikombinat: porplast műanyag ajtó; új összetételű, pvc-granulátumból készül, gyorsan szerelhető a festési, a burkolási munkák után is. Karbantar-

tást, felújítást, újrafestést nem igényel, használata elősegíti az építőipar korszerűsítését, csökkenti a tökéletes faimportot, nemzetközi színvonalát tekintve egyenértékű a legújabb szerkezeti anyagprofilokkal. Mind szocialista, mind tőkés piacra exportálható;

Chinoi Gyógyszer- és Vegyészeti Termékek Gyára: Fundasol 50 WP; Csepe Vas- és Acéltömlők; Rába-Mann motor öntött vas forgattyús-ház; Csőszerezőipari Vállalat; UNI-PA, univerzális szerelőlap; Egyesült Izzó: nagy nyomású nátriumlámpa; Ganz Műszer Művek: időjárásfüggő fűtőszabályozó központi fűtéshez; Hazai Fűtésfontó és Szövőgyár: raszter fűtőszabályozó; Híradótechnikai Vállalat: antennaeerősítő család; Ikarus Karosszéria- és Járműgyár: Ikarus-190 típusú városi autóbusz; Pamuttextil Művek: pafix, ragasztós közbélés anyag; Szerszámgépipari Művek Eszterga Gépgyára: EV 630-02 szerszámszerelésű, szerszámsörölő tárcsaeszterga; VBKM Elektromax Gyára: AT-70 típusú panoráma elektromos tűzhely.

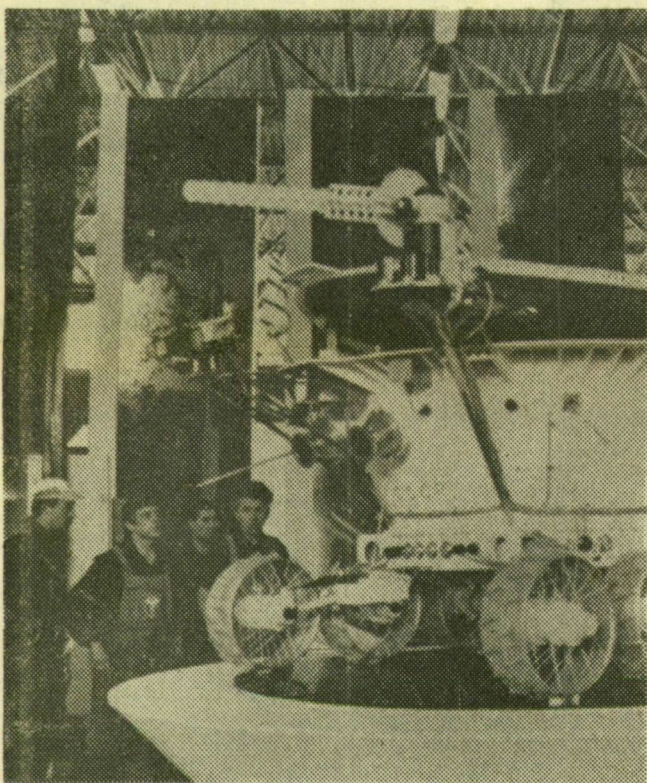
Tegnap délután a Hungexpo vezérigazgatósága hivatalos sajtótájékoztatót tartott a magyar és a külföldi újságíróknak az idei Budapesti Nemzetközi Vásár.

A vásárváros területéből 63 ezer négyzetméter áll a külföldi kiállítók rendelkezésére, 57 ezer négyzetméter a magyar vállalatoké.

Az idei Budapesti Nemzetközi Vásáron negyvenegy ország vesz részt. A múlt évinél háromszázzal több, összesen 1700 külföldi vállalat termékeit láthatják a szakemberek, a vásár vendégei. A hazai kiállítók száma: 1159. A BNV legnagyobb kiállítója a Szovjetunió. A második legnagyobb külföldi kiállító is szocialista ország: Lengyelország.

A tárgyalások zavartalan lebonyolításáért a szakmai napok délelőttjein 10-14 óra között a nagyközönséget nem fogadja a vásár. Ekkor csak az e célra kiadott külön belépővel lehet a vásárváros területére lépni. A szakmai napok programja: május 22, hétfő: szerszámgépipar, járműipar, garázsipar, kőolaj- és gázipar; május 23, kedd: műszeripar és számító- és irodagépgyártás, híradástechnika, erőáramú ipar és automatika; május 24, szerda: építő- és útépítő gépek, építőipar, légtechnikai berendezések és klímaberendezések; május 25, csütörtök: mezőgazdasági, élelmiszeripari, továbbá vegyipari gépek és termékek, csomagológépek, textil- és könnyűipari gépek, termékek; május 26, péntek: fogasztási cikkek, kohászati és bányai gépek és termékek, valamint anyagmozgatási és raktározási eszközök.

Fontos tudnivaló, hogy a vásár naponta délelőtt 10 órától este 8 óráig lesz nyitva, de a pavilonok egy órával hamarabb: este 7-kor zárnak. A belépőjegyek ára az idén is 10 forint a felnőtteknek és 5 forint a gyerekeknek. A Hungexpo az idei BNV-n egymillió belföldi és haterazs külföldi látogatóra, üzletemberre számít, s 350 hazai és külföldi újságíró fogad.

Somogyi Károlyné felvétele

A Budapesti Nemzetközi Vásár szovjet pavilonjában állítják ki a BNV szenczióját, a Lunahod-1-et. Képünkön: a holdjármű pontos mása.

Meglátta és megállt. Mintha számított volna rá, mintha emlékezett volna arra, hogy néhány évvel ezelőtt — amikor még srác volt — ő is szeretett a meredek utcákon biciklivel lerobogni. Pedig nem elnézőek a finnek a gyerekekkel szemben, csak bölcsen tudják, hogy nem lehet őket felnőtt mércével mérni. Mindennapi pedagógiájuk: a gyerekekkel — miután a mi gyerekeink — nem harcolni kell, hanem együtt kell velük élni. Ezt a bölcs magatartást különben másutt is tapasztaltam. A serdültebb ifjúság hosszú hajú. Miután csaknem mindenkinek hosszú a haja, ez senkinek sem tűnik fel. Kampányt sem indítanak az iskoláigazgatók a hosszú haj ellen, aminthogy a diákok sem indítanak kampányt az igazgató és kortársai egyhangú, sötét színű ruházata ellen. Az idősebbek ilyenek, a fiatalok meg olyanok, életkori sajátosságok ellen nem harcolunk — gondolkodunk.

A finn ember nehezebben oldódik fel, kevésbé igényli a társaságot, mint mi, ezzel szemben a rátermető vagy vállalt feladatát pontosan és korrekt módon teljesíti. A postás-kisasszony, a kalauz, a pincér, a pénztáros nem sértődik meg, ha megkérdezik, hogy ezt és ezt az ügyet hogyan s mi módon lehetne elintézni. Válaszol és intézkedik, mert természetesen tartja, hogy feladata — szolgálat az ablak vagy a pult másik felén állónak, vagy

a vendégnek, nem pedig az ablaknak, pultnak, asztalnak.

Csendes, keveset beszélő nép a finn — szűrtem le kétheti tartózkodás után. Míg nem elkövetkezett május elsejének — ahogy ott nevezik, Vappunak — az előestéje. (Az ünnep a név — germán jövevényszó a finnben — Valpurgiszról, egy régen volt angol-szász királyleányról és szentéről kapta, és az ünnep maga egy megkeresztényesített pogány tavaszünnep.) Május elseje ott is a munkásság és a munka ünnepe, együtt ülik a tavaszünnep. Valamelyest a mi szilveszterünkre emlékeztet az a vidám tombolás, ami ezen az estén elkezdődik, és tart másnap éjfélig. Az emberek az utcákon tolonganak, kurjongatnak, trombitálnak, konfettiket, később már üres pálinkásüvegeket dobálnak (de, hogy a pálinkát honnan szerezték előzőleg, az rejtély, mert április közepe óta az alkoholel-árusítók sztrájkja miatt hivatalosan nem lehetett — sőt kivéve — alkoholt hozni.) Férfiakon, olykor nőkn is, fehér színű, simlis diáksapka, némelyiken bojt. A tömeg éjjel felé a tengerpartra tódul, ugyanis régi diákszokás, hogy éjjelkor a diákok „megsapkazzák” a piactér szélén álló szökőkút fő figuráját, egy bronzbaöntött csupasz és csinos hölgyet. Igen ám, de a vállalkozó kedvű férfiaknak előbb át kell gázolnia a szökőkút medencéjén (a levegő hőmérséklete plusz

6 fok), aztán felkapaszkodni a szobor talapzatára, majd följebb, s mire felér, a ruhája csurog víz. A sapka helyére kerülését éppen ezért óriási üdvözlés követi. A következő legény már jégársóban indul útnak, hogy a sapkát lehozza. Őt is megéjlenzik. S aztán ismét felkerül a sapka a hölgy fejére, ezúttal egy alsónadrágos fiatalember jóvoltából. Végül fűrtökben lógnak már a szobrokon, most már mindenki ordít, a lentiek és a fentiek is. A sapka egyelőre sehol, de kit érdekel a sapka, amikor azt csak néhányan tehetik fel vagy vehetik le, hiszen itt mindenki szerepelni akar, mindenki ordítani akar — s mivel ennek akadályja nincs, a hangzavar felerősödik.

S MOST HADD GYÖZZEM MEG a „józan és megfontolt” olvasót arról, hogy ez ennek ellenére nem felelőtlen fiatalok buligánkodása, féktelen garázdálkodása. Vége a nyomasztó félnek, hidegnek, sötétségnek, az előfölt öröm eleméntáris megnyilvánulása ez, és semmi több. Hiszen bármilyen szorgalmasak, szívósak és fegyvermeztettek északi rokonaink, bármilyen jólét is sikerült ott teremteniük, a napfényt és a meleget semmilyen igyekezettel sem tudják előteremteni, meg kell várniuk, amíg a természet meg hozza nekik azt a nyul farknyi kis nyarat. Hát ennek örülnek ők oly nagygyon. Ne irigyljük tőlük, nálunk sokkal jobb az időjárás.

SIMONCSICS PÉTER

A gép számol

Párbeszéd: — Elgépíesedünk teljesen. — A gépeket is az ember találja ki, s a gép csak akkor működik, ha az ember működteti. — Az igaz, de a mai elektronikus masinák önmagukat képesek irányítani. Nem kell ahhoz ember. — A gép az gép. — Jó, jó, kérem, de ismeri azt a mondást, hogy amelyik szervünket nem használjuk, az elszárad. Ugye rágni nem rágunk, s fogak nélkül távozzunk a világból. Mi lesz, ha az agyunkat se használjuk gondolkodásra, mivel majd az okos gépek ezt is megteszik helyettünk? A szellemünk is elszárad?

JÖVŐ A JELENBEN

Nem folytatom tovább ezt a beszélgetést. Különböző nem úgy találtam ki, Nemrégiben hallottam a vonaton, az első osztályú fülkében. Elgondolkodtam magam is ezeken a megjegyzéseken. Nem is tudom melyik embernek van igaza? Annak-e, aki félti az embert az agyát is helyettesítő géptől, vagy annak, aki a gépet semmilyen körülmények között nem ismeri el olyasvalaminek, mely valamikor az ember fölé kerekedik. Majd meglátja, aki megéri.

Mindenestre rám az utóbbi időben egyetlen technikai berendezés tett komoly hatást, mégpedig az Országos Tervhivatal számítástechnikai központjában Budapesten, az Angol utcában. Ott helyezték üzembe azt a nagy teljesítményű számítógépet, amelyet a tavalyi nemzetközi vásáron mutattak be az angolok. A

központ igazgatója egy fiatal, nagy tudású matematikus. Ő maga is, meg a gép-sor is mély benyomást tett rám. Mintha a jövő szele csapott volna meg. A beszélgetés közben aztán kiderült, hogy nem is annyira a jövő, hanem a mai valóság látható abban az épületben, mivel mi magyarok egy kis-sé el is maradtunk ebben a nagy elektronikus fejlődésben.

Örültem, hogy ott, a legmodernebb — hazai tulajdonban levő — elektronikus számítógép mellett milyen nagy elismeréssel emlegették Szeget, Kalmár professzor intézetét. Szóba került közben a Számítástechnikai és Ügyvitelszervezési Vállalat, melynek hat telepe van vidéki városokban, köztük Szegeden is. Lássuk hát, milyen is ez az kis előretolt bástya az elektronikus számítógépek világában.

TÖBBRE LENNE KÉPES

Mészáros László igazgató szabadkodik, hogy nehéz erről a szegedi telepről úgy beszélni, hogy munkájuk eredménye azonnal „láthatóvá” váljék. Hat esztendője dolgoznak Holerit lyuk-kártyarendszerű gépekkel, s csak nemrégiben kaptak egy BULL-GAMMA-15 jelű elektronikus számítógépet, amely e masinák között a kisebbek csoportjába tartozik, s ha a generációs viszonylatukat is tekintetbe vesszük, akkor is a második generációba sorolhatjuk. Ezsembe jutott a pesti cég igazgatója, amikor arról csevegtünk, hogy helyese-e a számítógép kifejezés. A szakember nemigen helyeselte, bár megjegyezte, hogy a nyelvészek feladata ezen vitatkozni. Ő egyszerűen abból indult ki, hogy a gép az számol és nem számít, mint az emberek némelyiket. Persze nem ez a lényeg.

A szegedi telepen, amely a kábelgyár Huszár utcai épületének egyik szárnyában helyezkedik el, elsősorban ügyviteli feldolgozás történik, bár az új elektronikus gép sokkal többre lenne képes. Az igazgató így magyarázza:

— Komoly információt adhatna a vezetésnek, részleteket tárhat fel a termelés kapcsolatairól. Ami munka jelenleg komolyabbnak számít nálunk, az a kábelgyár rendelésállományának a feldolgozása, valamint a DELEP sorrendprogramjának a feldolgozásában való közreműködés, amelyet különben az egyetem végez.

Az ügyviteli feldolgozás sorrendje így alakul: befutnak az adatok a vállalatoktól, s bizonylatok alapján lyukkártyára teszik át a beküldött adatokat, majd betáplálják a gépekbe, feldolgozzák, és megkapják az eredményt. Kissé mechanikusnak tűnik a munkavégzés. Kártyák, papírlapok, számok, jelek, számok és

jelek, csupán az elektronikus gép út le betűket, mondatokat. A terem ajtaja mellett lyukasztógépen dolgozik Csorna Éva. Amint „betáplál” egy köteg kártyát, számokat igazgat a gépen és megnyom egy gombot. A gép villámgyorsan rendezgeti a szürke cédulákat. Kérdem a kislányt: — Nem fárasztó és unalmas ez az egyforma mechanikus munka? — Nem, szeretem. — Könnyen megtanulta? — En igen. — Mennyi az iskolai végzettsége? — Nyolc általános. — S mennyi a fizetése? — Két év után 1100 forint havonta. — Kévs. — Nagyon kevés.

Az igazgató is panaszkodik, hogy náluk viszonylag alacsonyak a fizetések, s ezért nehezen kapnak ügyes, rátermett, érettségizett fiatalokat. A kezdőknek nem tudnak többet fizetni 1000—1100 forintnál. Később emelkednek a jövedelmek, de sajnos nem számottevően. A nomenklatúrában van a hiba, alacsony a besorolásuk. Pedig nem is olyan egyszerű ez a munka. Úgy vélem, legalább olyan fárasztó, mint a géprónőké, s igen komoly figyelmet, koncentrációt igényel.

VAGY VEZETŐ VAGY MŰSZERESZ

A számítástechnikai cég szegedi telepén két műszakban dolgoznak. A gépek mellett alig látni férfit, ha sűrű-forog is ott férfiember, az vagy vezető, vagy műszerész. Minden masina katóg, szortírozza a kártyákat, kopogja a számokat. Csúcsidőszak van. Az ügyvitelnél, különösen a bérki-kiszámításánál kétszer „tetőzik” a gépek munkája. Ilyenkor teljes a leterheltség. Különböző volna szabad kapacitás, de csak a csúcson kívülből indult ki, hogy a gép az számol és nem számít, mint az emberek némelyiket.

Nézegetem az elektronikus gépet. Külsőre nem mutat semmit. Szépen beborították, nem látni az ezer számra kanyargó vékony vezetékeket. Kérdem az igazgatót, hogy kik irányítják, kik szervezik a gépi adatfeldolgozást. Válasz: — Szakemberek. A partnereknek kellene erőteljesebben lépni, hogy felismerjék és alkalmazzák a számítógépeket munkájukban.

Beszédtema: az egész világ csupán divat, az okos emberek „játéka”. Az igazgató mosolyog: Nem divat, és nem is játék, egyáltalán nem az. Az információkra egyre nagyobb mennyiségben szükség van. Manuális munkával ezt nem lehet megoldani, csak a gép segít. A gazdálkodás hatékonyságához, a döntésekhez gyors és pontos adatokra van szükség. Különböző egyetlen vállalat sem dolgoztat fel olyasmit, melyre ne lenne égetően szüksége.

Gazdag István